

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2009/23986
Karar No. 2009/18196
Tarihi: 29.06.2009

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/41

-
- **FAZLA ÇALIŞMA**
- **FAZLA ÇALIŞMANIN HAFTALIK İŞ SÜRESİNE GÖRE HESAPLANMASININ GEREKMESİ**
- **ARA DİNLENME ŞÜRELERİNİN ON SAATE KADAR BİR SAAT ON SAATTEN FAZLA SÜREN ÇALIŞMALARDA 1,5 SAAT OLMASI**

ÖZETİ: 1475 Sayılı İş Yasasının 35.maddesine göre haftada 45 saati aşan, 4857 sayılı İş Yasasının 41 ve 63 maddelerine göre haftada 45 ve günde 11 saati aşan çalışmalar fazla çalışmadır. Bu nedenle fazla çalışma süresinin aylık değil haftalık hesap yapılarak belirlenmesi gerekir. Dairemizin bu konudaki yerleşmiş uygulamasına göre 10 saate kadar olan çalışmalardan bir, 10 saatten fazla olan çalışmalarda bir buçuk saatlik ara dinlenme süresi indirildiğinde ve davacının ayın bir haftası çalışma gün ve saatleri farklı olduğundan her hafta için ayrı ayrı hesaplama yapıldığında; davacı ayın ilk haftası 5, ikinci haftası 12,5 fazla mesai yapmış olacaktır. Ayın 3. haftası 45 saat aşılmadığından fazla çalışma gerçekleşmeyecek, son hafta aynen ilk hafta gibi çalışıldığından ayda toplam 22,5 saat fazla çalışma yapılmış olacaktır.

Mahkemece yapılacak iş, üç vardiya günde 8 saat haftada 6 gün çalışılan dönemleri dışlayarak, yukarıda belirtildiği şekilde çalışma yapılan dönemleri tarihleri ile tespit ederek yine yukarıda anlatıldığı şekilde fiili çalışmasını belirleyerek davacının fazla çalışma alacağına kabulüne karar vermektir.

DAVA :Davacı, fazla mesai, hafta, bayram ve genel tatil gündelikleri, silah taşıma tazminatı, gıda bedeli, geçici görev yolluğu, taşıma ve süt ücreti alacaklarının ödenmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Y.Tekbaş tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, tarafların aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Mahkemece davacının iş sözleşmesinde haftalık çalışma süresinin 40 saat olarak belirlenmesi nedeniyle 40-45 saat arası fazla çalışma ücretinin kabulüne karar verilmiştir.

Dosyada bulunan hizmet akdinde haftalık çalışma süresinin 40 saat olduğuna dair hiç bir hüküm yer almamaktadır. Davacının çalışma esaslarını düzenleyen Kapsam Dışı Personel Yönetmeliğinin 12.maddesinde haftalık çalışma süresinin 45 saat olduğu yazılıdır. Davacı da dava dilekçesinde 45 saatin üstünde çalıştırıldığını iddia ederek fazla çalışma isteğinde bulunduğundan 40–45 saat arası çalışmaları ile ilgili hüküm kurulmaması gerekirken H.U.M.K nun 74 maddesine aykırı olarak anılan isteğin kabulüne karar verilmesi hatalıdır.

3-Davacının 3 vardiyalı çalıştığı dönemler için fazla çalışma isteğinin reddine karar verilmesi yerindedir. Ancak davalıya ait puantaj kayıtlarından ve davacı tanık anlatımlarından davacının 1. gün 8 izleyen gün 16 saat çalışma ve izleyen gün 24 saat dinlenme şeklinde devam eden diğer bir çalışma şeklinin daha olduğu saptanmaktadır. Bu çalışmasında aylık 215 saati geçmediği gerekçesi ile fazla çalışma isteğinin reddine karar verilmiştir.

1475 Sayılı İş Yasasının 35.maddesine göre haftada 45 saati aşan, 4857 sayılı İş Yasasının 41 ve 63 maddelerine göre haftada 45 ve günde 11 saati aşan çalışmalar fazla çalışmadır. Bu nedenle fazla çalışma süresinin aylık değil haftalık hesap yapılarak belirlenmesi gerekir. Dairemizin bu konudaki yerleşmiş uygulamasına göre 10 saate kadar olan çalışmalardan bir, 10 saatten fazla olan çalışmalarda bir buçuk saatlik ara dinlenme süresi indirildiğinde ve davacının ayın bir haftası çalışma gün ve saatleri farklı olduğundan her hafta için ayrı ayrı hesaplama yapıldığında; davacı ayın ilk haftası 5, ikinci haftası 12,5 fazla mesai yapmış olacaktır. Ayın 3. haftası 45 saat aşılmadığından fazla çalışma gerçekleşmeyecek, son hafta aynen ilk hafta gibi çalışıldığından ayda toplam 22,5 saat fazla çalışma yapılmış olacaktır.

Mahkemece yapılacak iş, üç vardiya günde 8 saat haftada 6 gün çalışılan dönemleri dışlayarak, yukarıda belirtildiği şekilde çalışma yapılan dönemleri tarihleri ile tespit ederek yine yukarıda anlatıldığı şekilde fiili çalışmasını belirleyerek davacının fazla çalışma alacağına kabulüne karar vermektir. Yazılı şekilde anılan çalışma şekli için de fazla çalışma isteğinin reddine karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 29.06.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.